

DIS-Norge, Slekt og Data
Forbundet for Norske Museumsvenner
Forbundet KYSTEN
Fortidsminneforeningen
HIFO – Den norske historiske forening
LMK – Landsforbundet av Motorhistoriske kjøretøyklubber
Landslaget for lokalhistorie
Landslaget for Lokal – og Privatarkiv
Museumsbanerådet
Norges Husflidslag
Norges Metallsøkerforening

Norsk Folkedraktforum
Norsk Folkeminnelag
Norsk Forening for Fartøyvern
Norsk Heraldisk Forening
Norsk Fyrhistorisk Forening
Norsk Jernbaneklubb
Norsk Kulturarv
Norsk Skipsfartshistorisk Selskap
Norsk Slekthistorisk Forening
Norske Akevitters Venner
Rutebilhistorisk Forening

Oslo, 12. august 2014

Kulturdepartementet

HØRINGSUTTAELSE UTREDNING OM KULTURRÅDET

Norges kulturvernforbund mener det er svært bra at Kulturrådets virksomhet er gjennomgått og at vi får en debatt om kulturpolitikken i Norge i den forbindelse.

Vi er fornøyd med at utredningen i så stor grad tar med kulturvernet som en av rådets hovedoppgaver.

Kulturvernoppgavene til Kulturrådet dreier seg både om kortsiktig prosjektstøtte og varig driftsstøtte. Det har vært en utfordring for Kulturrådet å prioritere kompetanseoppbygging på de varige kulturelle infrastrukturen, blant annet som et resultat av overføring av oppgavene innenfor varig driftsstøtte fra ABM-utvikling.

Utredningen konkluderer i stor grad med at Kulturrådets mål om å øke sin kompetanse utenfor arbeidet med å tildele prosjekttilskudd basert på skjønn, ikke har gitt tilstrekkelige resultater. Det ser ut til at denne kompetansebyggingen ikke har funnet sted og utredningens hovedkonklusjon er at denne målsetning skal oppgis. Det innebærer at støtte til kulturtiltak av varig karakter, med mindre føringer på det kunstfaglige innhold, i flere tilfeller foreslås lagt andre steder.

Norges kulturvernforbund har gjennom lengre tid fokusert på utfordringene for Kulturrådet som oppsto etter overføringen av oppgaver fra ABM-utvikling. Vi synes det er beklagelig at man ikke har lyktes i å bygge opp kompetansen på de varige kulturelle infrastrukturen i samfunnet og at post 74 dermed nå foreslås lagt om.

Ut fra den situasjon utredningen beskriver, vil det likevel være slik at de forslag utredningen legger fram, om armlengdesoppgaver (herunder post 74) og direktoratsoppgaver, kan være fornuftige. Det viktige blir at uansett hvilken instans som blir gitt ansvar for varige driftstilskudd til kulturvernorganisasjonene, må det sikres at det foreligger tilstrekkelig kompetanse på slike organisasjoners drift og virke lokalt og nasjonalt. De landsdekkende kulturvernorganisasjoner, og mange andre varige kulturelle infrastrukturen, må ut fra sine dokumenterte langsiktige samfunnsvirkninger, gis et varig driftstilskudd. Det skal ikke fra statens side kreves spesielle betingelser oppfylt i disse tildelingene siden jo nettopp den dokumenterte varige virkningen over mange år har vist at mottakerorganisasjonen selv kan utføre sine oppgaver i samsvar med befolkningens behov for kulturaktiviteter.

Det framgår ikke av utredningen konkret hvilke tiltak på post 74 som foreslås flyttet til andre poster eller ut av Kulturrådet. Ut fra de signaler som er gitt om tildelingene for 2013, kan det tyde på at kulturvernorganisasjonene anses for å være tiltak som fortsatt skal være i Kulturrådet. I deler av utredningen kan man få inntrykk at det også kan være aktuelt med flytting til departementet. Hadde vi

visst hvordan det konkrete forslag utfra utredningen vil bli, ville det vært lettere å avgi denne høringsuttalelsen. I den forbindelse kan nevnes at vi heller ikke har vært kjent med Kulturrådets dialog med departementet gjennom årene om begrunnelser i forbindelse med kulturvernorganisasjonenes søknader til Kulturrådet.

De omlegginger som måtte komme etter denne utredningen, må ikke svekke de rammebetingelser som kulturvernorganisasjonene har opparbeidet.

En rekke av de landsdekkende kulturvernorganisasjoner som saklig sett hører hjemme på post 74, er ikke tatt inn på posten de siste årene. I Kulturrådets saksbehandling i forbindelse med tildelingene inneværende år, framgår det at begrunnelsen for ikke å tildele driftstilskudd til nye kulturvernorganisasjoner er «*prioriteres ikke innenfor den aktuelle budsjettammen*». Det ser ut til at som hovedregel tas det ikke inn nye tiltak på post 74 uten at departementet har bestemt det. Det blir viktig for de 14 landsdekkende kulturvernorganisasjonene som ikke får tilskudd, at det framover etableres beslutningsprosesser som gjør det mulig for dem å komme inn på posten. På denne bakgrunn kan det være hensiktsmessig at departementet spiller en enda viktigere rolle i arbeidet med tiltakene på post 74 slik at budsjettammen blir bedre tilpasset behovet.

Norges kulturvernforbund synes det er meget positivt at fagutvalgene skal styrkes. Innenfor kulturvernfeltet er det behov for økte rammer til prosjektstøtte og det er viktig at prosjekter i regi av kulturvernorganisasjonene får en god faglig vurdering. Det kan være krevende for mange lokale og regionale frivillige lag å gå gjennom en søknadsprosess for fondsmidler, og det er behov for enklere og mer forutsigbare søknadsprosesser.

Vi synes også det er helt riktig at Kulturrådet begrenser sitt egeninitierte operative prosjektarbeid. Vanligvis er dette arbeid som bedre kan ivaretas i eksisterende virksomheter utenfor Kulturrådet, i enkelte tilfeller kan det i dagens situasjon faktisk virke som aktivitet som tar oppmerksomhet bort fra allerede eksisterende aktiviteter utenfor Kulturrådet.

De foreslåtte endringer, hensyntatt våre kommentarer, vil kunne ha en positiv innvirkning på kulturvernfeltet og vi imøteser departementets oppfølging av utredningen.

Med vennlig hilsen

Jørg-Eirik Waula, styreleder

Jan Solberg, generalsekretær